

JAKIN inkesta 1981

Inkesta batetik bestera

Jakin-en irakurlearen eskuetara iritsi zen inkestaren helburuetako bat gure abonatuaren eritziak jasotzea zen, inkestaren sarreran bertan esaten genuenez. Eritzi-bilaketa hau konstante bat da *Jakin*-en bizitzako unerik garrantzitsuetan, lehen zenbakitik bertatik hasita: «Guzien iritziak nai genituzke...». Baina, lehen eritzi-jasoketa sistematikoa 10. zenbakia zela eta erabaki zuen Zuzendaritzak: «Aspalditxotik izan ere, kezka bat genuen YAKINlari askok: gustora al daude gure arpedunak errebistarekin? Nola ikusten gaituzte beraren bidez? Zer eskatzen digute? Eta onelako galdera asko generabilzkin gure kolkoan. Ori dela-ta, enkuestatxo bat gertatu dugun».

400 orri zabaldu zituzten 1959an, 15 galderakin. Eta % 24'5ek erantzun.

Oraingo honetan, 400 ez, 2.300 bat inkesta-orri baino zabaldu ditugu, gure abonatuaren artean soilki, 33 galdera egiten ditugularik. Birritan bidali ditugu, lehen aldian gutunez, eta, bigarrenean, aldizkariaren barruan¹.

304 erantzun jaso ditugu. Hots, % 13 paseak erantzun dio inkestari (nahiz eta guk hemen % 12 eta piku aztertu, azkenekoak berandu iritsi bait zitzaizkigun).

300 erantzun zer da, guti ala asko? Zera esango genuke, asko dela, baina nahi baino gutiago. Ez da txantxetako, izan ere, gure herri honetan hirurehun eritziak bildu ahal izatea. Hori bateko. Baina besteko, erantzun hauek ez dira abonatu guztien izenean edo ordezkartizan emanak, ondorio orokorrak atera ahal ditzagun. Esan beharrik ez dago, erantzun

¹ Irakurlea berehala jabetuko denez, erantzunen azterketarik gehienetako xifrek ez dute 100 osatzen. Portzentaiak oro eman beharrean garrantzikoena eta esanguratsuenak soilki ematen bait ditugu.

bakoitzak bere burua ordezkatzen duela, eta ez besterik. Eta horregatik, mugapen honekin ulertu behar direla gure iruzkinak eta konklusioak oro. Harpidedungo osoaz ez, erantzun duten hauen populazioaz baino arituko gara denbora osoan, bestelakorik espreski adierazten ez duguino.

Zeintzu dira 300 hauek? Gaitza da zehaztasun osoz jakitza. Aldizkariari lotuenak ote? Baliteke. Baina ez, nahitaez, bakarrak; guk dakigularik, *Jakin*-en bizitzan hurbildik esku-hartze duen hainbat jende ez bait du erantzun. Gauza batetaz gaude ziur: 300 hauetako asko eta asko gure bazkiderik bizienetakoak, kezkatuenetakoak, jatorrenetakoak, leialenetakoak direla.

GALDERAZ GALDERA

1.

a) Izena eta deiturak

Erantzulearen izena gehienetan agertzen da, nahiz eta izena ematea ala ez erantzulearen eskutan guk espreski utzi, ez zedin nehor ezeroso senti eritzi zenbait agertzean. % 74ek eman du bere izena, eta % 26k ez. Izena eman dutenen kopuru hain handi honek gure abonatuena heldutasuna erakusten ote duen gaude, nor bere eritzien jabe eta erantzule egiten dela iruditzen bait zaigu.

b) Herria

Erantzun dutenen probintziak aipatuko ditugu soilki, eta bidebatez *Jakin*-eko abonatu guztien bizilekuarekin konparatuko. Proporzionaliki Gipuzkoatik erantzun gutiago jaso dugu gainerako euskal probintzietatik baino.

Erantzuleak Harpidedunak oro

	%	%
Gipuzkoa	46	59
Bizkaia	34	29
Nafarroa	5	4
Araba	3	2
Ipar Euskal Herria	3	2
Espainia	2	2
Atzerria	2	2
Erantzunik ez	5	

c) Adina

Urteak	%
0-24	22
25-29	22
30-39	28
40-50	13

Erantzuleen urteen batezbestekoa oso gaztea da: hogeitamar urtetik beherakoak % 44 dira. Portzentaia handia da, baita ere, 30-40 urte bitartekoa: % 28.

d) Sexua

	%
Emakumezkoak11
Gizonezkoak87

% 2ren sexua jakiterik ez dugu izan. Dena den, gauza bat dago hemen argi eta garbi: emakumezkoen eskasia. Izan, *Jakin-en* harpidedunen artean % 23 emakumezkoak dira, populazio handia, gure eritiz.

e) Egoera zibila

	%
Ezkonduak45
Ez kongabeak43

Berdintsu ditugu erantzunetan ezkonduak eta ez kongabeak. Fraile edo apaiz direla espreski adierazi dutenak % 3 besterik ez dira.

2. Ikasketak

	%
Goi-mailako ikasketak49
Erdi-mailako ikasketak28
EGB-BUP.18

Goi-mailako ikasketak egin dituztenen kopurua hagitz handia da. Bidezko da, noski, *Jakin-en* irakurleria horien artean autkitzea. Goi-mailako estudio-moten artean lehen mailan aurki ditzakegunak, ingeniari-tza, filosofia eta letrak, filologia eta ekonomia dira.

Tarteko katrerak eginak ere ugari dira (halanola, maisutza, hizkuntzak, ikasketa teknikoak...)- Hauetan denetan nagusi magisterioa da, berak batzik % 12 osatzen bait du.

3. Oraingo lanbidea

	%
Irakasleak30
Bulego-langileak14
Ikasleak10
Langileak7
Langabeak3

Irakaskuntza da gure abonatuaren lanbideetan lehena, maila guztietako irakaskuntza (ikastolakoa, nahiz eskola publikokoa, nahiz Unibetsitatekoa).

Bulegoko langile horien artean, bulegariak eta funtzionariak batez ere kontsideratu ditugu.

4. Alderdiren edo sindikaturen batetan al zaude?

	%
Ez	68
Bai	27

Ez alderdi, ez sindikatu batetan enkoadraturik dago gure harpidedunen gehiengo: % 68. Hurrengo galderan ikusiko dugun jarrera politikoak % 27 bakarrik eramaten ditu alderdi edo sindikatu baten barruan militantismoa praktikatzera. Enkoadraturik dauden % 27 horien artean, % 13k alderdi politiko konkretu bat aipatzen du, eta % 12k sindikaturen bat. Maizenik aipatzen diren alderdiak hauek dira: EAJ, EE, HB, ESEI. Eta sindikatuak: ELA, LAB, STEE-EILAS. EPK behin bakarrik aipatzen da, PSE eta UCD sekula ez.

5. Zein da zure joera politikoa?

	%
Ezker abertzalea	20
Ezkerra	14
H.B.	14
E.E.	11
Abertzalea	11
EAJ.	8
Besterik	6

Erantzunik ematen ez dutenak % 17 badira ere, gehien-gehienek argi eta garbi agertzen dute beren joera politikoa. Jarrera politiko hau, zenbaitzuk alderdi edo batasun bat izendatuz eman dute, eta beste batzuk zabalxeago; hots, alderdi edo joera batekiko identifikazioa adieraziz batzuk, baina askoz gehiagok alderdiarekiko atxekimenduaren erlatibotasuna espreski azpimattatuz.

Iruzkín behar handirik ez du zerrenda honek. Bakar-bakarrik esan, % 59 dagoela abertzaletasunaren ezker aldean erantzuleen artean.

6. Zenbat liburu irakurtzen dituzu urtean?

Gure harpidedunak, batzaz besteko, 20 liburu irakurtzen ditu urtean zehat. Ezin liteke esan irakurle porrokatua denik, baina ez eta guti irakurtzen duenik ere. Gehien irakurtzen duenak 150 liburu irakurtzen ditu. Sei dira urtean 100 liburu irakurtzen dituztenak.

7. Zein euskal eta erdal aldizkari eta egunkari erosten dituzu ndrmelean?

<i>Euskal aldizkariak</i>	<i>Egunkariak</i>	<i>Aldizkari elebidunak eta erdarazkoak</i>
%	%	%
Argia 64	Egin 60	Punto y Hora ... 23
Anaitasuna 46	Deia 31	Ere 20
Oh! Euzkadi 14	El País 20	Muga 8
Herria 7	D. Vasco ... 8	Viejo Topo. 8
Elhuyar 6		Interviu 6
Euskera 5		Herria-2000 Eliza... 5
Saski-naski 3		Triunfo 5

99 titulu aipatzen dita, eta horien artean gehien-gehiena *Argia* eta *Bgin*. Oso ondo situaturik datoz, baita, *Anaitasuna* eta *Deia* ete.

8. Euskaldun-berria baldin bazara, noizdanik?

	%
Euskaldun-zaharrak	72
Euskaldun-berriak	28

Proportzio handia da euskaldun-berriena, *Jakin-ek* suposatzen duen euskararen erabiltzapena eta maneua kontuan edukita. Dena den, euskaldun-berri hauetako asko, aspaldi ikasiak dira. % 22 duela 10-15 urte euskaldundu zen.

9-10. Non ikasi duzu euskaraz irakurtzen eta idazten?

	<i>Irakurtzen</i>	<i>Idazten</i>
	%	%
Etxean	61	51
Gau eskolan	21	25
Ikastolan	6	7
Akademian	4	5
Norbere kasa	13	12
Setnarioan	8	9

Etxea da oraindik ikaslekurik aipatuena, idazten ikasteko baino gehiago irakurtzen ikasteko.

Autodidaxiaren pisua benetan handia da oraindik: % 12-13. Gau eskolen lana ez da arbuizatzea inolaz ere. Beste ikaslekuetara buruz zer esan? Seminarioen ordua (% 8-9) pasea bada, etorri gabea da oraindik Unibertsitatearena (% 3), akademiarena (% 4-5), eta ikastolarena berarena (% 6-7).

11. Ezer idazten al duzu euskaraz?

	%
Ez	21
Lan pertsonalak	29
Lan-atazoak	16
Attikulu solteak	13
Literatur lanak	8

Ez da idazteari emana gure irakurlea. Idazten duenean ere, gehienetan bere bizitza pribatuari edota lanbideari begirako lanak izan ohi dira.

12. Idazten duzu erdaraz?

	%
Ez	43
Lan-arazoak	14
Lan pertsonalak	13
Lan zientifikoak	9

Euskaraz baino gutiago idazten du erdaraz: % 43k deus ez, eta beste zenbaitek, aitortzen duenez, «beste erremediorik» ez daukalako, «zotitxartez» eta horrela. Lan-arazoak gaintitzen du hemen dimentsio pertsonala. % lek bakarrik lantzen du literatura erdatza.

13. Hitzegiten al duzu euskaraz normalki?

	%
Etxean	81
Lagunartean	80
Lanean	69

% lek bakatrik aitortzen du mintzatzen ez dena. Bizi-ingurune euskaldunean bizi da gure erantzulea. Bestelakoa da ingurune profesionala, askoz erdaldunagoa.

14. Euskal kulturgintzan parterik hartzen al duzu? Zertan?

	%
Ez	21
Euskararen irakasle gisa	30
Idazle gisa	10

% 64ek zerbaitetan militante gisa parte hartzen du. Ikusten denez, euskara irakasten askok, idazle gisa ere dexentek, baina baita ere herri mailako ekintzetan (% 6), kultur elkartetan (% 4), herria kontzientzia-

razteko eta errebindikapen lanetan (% 5). Eta azkenik, kuriosoena: mintzaldietara joanez eta euskaraz irakurriz euskal kulturgintzan parte hartzen duelako kontzientzia du % 4ek.

15. Noizdanik **zara** JAKINen harpidedun?

	%
Hasieratik edo aspalditik	10
1977tik	31
1978tik	12
1979tik	16
1980tik	6
1981etik	13

% 78 aldizkariaren bigarren aldi honetakoak dira. Hots, aldizkariara etorri berri samarrak. Aspaldiko abonatuak baino kezkatagoak, aktibagoak edo aldizkariari lotuagoak ote dira oraintsu hurbildu zaizkigun hauek? Harpidedun zaharren parte-hartze eskasa ageriko gauza da behintzat: % 10 bakarrik. Izan, % 39 dira hasierako edo aspaldiko abonatuak. Gainerakoak —% 61— 1977az geroztik abonatu dira.

16. Zergatik egin zinen JAKINen harpidedun?

	%
Aldizkariaren kalitateagatik	30
Kultur informazioagatik	26
Gaien interesagatik	18
Abertzaletasunagatik	12
Euskara bultzatzeagatik	5

Harpidetzearen motibazioetan nagusi *Jakin-en* barne-alderdiak datoz, edukinaren aldetik nahiz hizkuntzaren aldetik: % 73. Nolabaiteko mezenasgoa, hots, abertzale izateagatik *Jakin* erostea, edo euskara laguntzearen aldizkaria hartzea, % 17n bakarrik agertzen da *Jakin* hartzeko motibazio bezala. Zergatik errepikatu ohi da orduan beti aldizkariari «por puro patriotismo» erosten direla, edota, «ia-ia por sistemà», irakurtzeko asmotik gabe? Aldizkaria zenbat eta nola irakurtzen den ikustean, are frogatuago gelditzen da *Jakin* kultur tresna bezala hattzen duela gure abonatuak.

17. Nola egin zinen JAKINen harpidedun?

	%
Adiskide baten bidez	21
Kanpaina batetan	39
Liburudendan ezagututa	18

Azken urteotako hatpide-itutriak egin ditugun kanpainak dira (1977, 1978 eta 1979koak eta berrikitan eginiko «Prensa euskaraz» kanpaina). Adiskideen eragina, agian, orain baino emankorragoa zen lehen.

18. Zure alea beste inork irakurtzen al du?

	%
Ez	57
Bai	43

Jakin bezalako aldizkari batek abonatua bakarrik du irakurle maizenik, esan nahi bait da ez dela, esaterako, famili aldizkaria. Halere, *Jakin-en* kasuan, sarri irakurtzen du batek baino gehiagok, harrizteraino sarri. Etxeko norbait aipatzen da sarritan: emaztea, anaiaren bat, etab. Beste zenbait kasutan hitu, lau eta gehiago irakurle bide ditu ale bakoitzak. Xifra guztiak bilduz, ale bakoitzak, batz besteko, 3 irakurle eta gehiago ditu. Kontrara, banaka batzuk bakarrik aitortzen dute, guti edo deus ez dutela irakurtzen.

19. Emazu zure eritzia puntu hauei buruz. (Kalifika ezazu puntu bakoitza 0-tik 10-era)

Presentaera	7,5
Gaiak	8
Artikuluen zailtasuna	6,5
Dossier sistema	8
Euskara	9
Frantses-espainierazko laburpenak	7

Kalifikazio nahiko altua jaso du puntu bakoitzak. Puntuaziorik eskasena «artikuluen zailtasunak» eta «laburpen-itzulpenak» izan dute, eta esplikagarri da: nahasketa egon da artikuluen zailtasunaren ulettzapenean: zer puntuatu behar zen goitik, zailtasuna ala erraztasuna? Eta laburpen kontuan zer esan?: batzuk ez dituzte irakurtzen edo alferrikakotzat jotzen dituzte.

Puntuaziorik gorena euskarak izan du, alde dexentearekin, gainera. Erantzuleen % 73k 8tik gorako puntuazioa eman dio euskarari. % 30ek puntuaziorik altuena: 10. Egia esan, urte luzetan lehia bereziz zaindu du euskara *Jakin-ek* textuaren argitasunaren, zehaztasunaren izenean eta hizkuntzaren normalizapena eta modernotasuna lortzeko. Ahalegin horri antzeman egin dio irakurleak, nonbait.

Zazpi eta erditik gorako kalifikapena bildu dute «Presentaerak», «Gaiak» eta «Dossier sistemak», nahiz eta ez kritikarik eta idarokizunik gabe. Hitz batean esateko, juzku positiboa egiten du irakurleak, eta gainera, hobe daitekeela adierazten.

20. Zein da zure eritzia aldizkariaren pentsaeraz?

	%
Positiboa	86
Negatiboa	0
Zabalagoa behar du	16
Definituagoa behar du	4

Eritzi negatiborik ez egoteaz gain, eritzi positiboen indarra nabarmentki handia da: % 86.

Zabaltasuna aipatzean errealitate desberdinak kontsideratzen dita: joera desberdinak, edozein kulturgilek parte hartzea, liberealtasuna, etab.

21. Aukera itzazu irakurle bezala atseginen dituzun hiru gaiak

	%
Politika	39
Soziologia	36
Kultura	76
Euskara	65
Filosofia	18
Literatura	50

25 gai agertzen dira aipatutik erantzunetan. Boturik gehienak, alde handiz, kulturak daramatza. Bistan da: kultur aldizkaria nahi du jendeak, euskarak eta litetatutak ere tratamendu egokia dutelatik, noski.

22. Orain arte erabili ditugun gaietan zein izan da zuretzat inportanteena?

	%
Bertsolaritza	18
Nazio txikien zoria	14
Ipar Euskal Herria	13
Araba	9
Nafarroa	8
Nazio-arazoa Soviet Batasunean ...	6
Langabezia	5

Orain arte erabiliriko gairik garrantzizkoenaz ari gara hemen. Bai gairik inportanteena bezala eta bai zenbakirik hoberena bezala, «Bertsolaritza» aukeratu du itakurleak.

Gai-motak multzokatzen baditugu, euskal kulturaz, euskaraz, euskal nazioaz ari diren gaiak datoz lehen lekuan: % 39. Eta bigarrenean, eskualde-arazoaren inguruan dabilzanak: % 30.

23. Zein gai erabiltzeko eskatuko zeniguke?

	%
Euskata	13
Kultura	12
Literatura	12
Irakaskuntza	11
Ekonomia	10
Politika	10
Gaurko arazo larriak	10
Gizarte-problemak	9
Energi itutriak	5
Historia	4
Antropologia	3
Erljioa	3

197 gai desberdin proposatzen dizkigute, aipatzen ditugun sail hauen barruan. Boturik gehien bildu duen arazoa, zalantzarik gabe, euskararen egoera eta normalizapena da.

24. Ba al da zure ustez gehiegi erabili dugun gairik?

	%
Ez	40
Bai	9
Erantzunik ez	46
Ez daki	4

Gairen baten gehiegizko erabilera % 9k bakarrik aipatzen dute, beren artean oso sakabanaturik, gainera: politika, euskara, geografia eta beste aipatzen dituzte.

Oro har, bistan da alde honetatik ez dagoela inflaziorik: % 50ek ez dakite edo ez dute etantzunik ematen, eta % 40k espreski ezetz diote.

25. Orain arteko zenbakirik hobereana, zure ustez?

	%
Bertsolaritza	24
Araba	6
Ipar Euskal Herria	5
Nafarroa	4
Filosofo Berriak	4
Nazio-arazoa Soviet Batasunean ...	4
Elebitasunaren auzia	4

Gaietan bezala zenbakietan hobereana, «Bertsolaritza» da, eritzi-emaielen utzez. Ondoren, eskualdeez ari diren zenbakiak. Seinalagatti da

«Elebitasunaren auzia ikastoletan» zenbakiaren posizioa, kontuan eduki behar bait da erantzun gehienak jaso ondoren ateratiko zenbakia dela.

26. Bereziki interesatu zaizun artikulurik? Zergatik?

Bereziki interesatutako 45 artikulua konkretatzen dituzte erantzuleek. Halere parte on batek (% 43k) ez daki zer erantzun, nonbait.

Maizenik aipatzen dituzten artikulua, Joxe Azurmendirenak dira (% 9). Bertsolaritzaren ingurukoak gero (% 8), eta, hirugatrenik, euskal liburugintzaz edo liburu-kritikaz ari direnak: % 5.

27. Bereziki haserretu edo mindu zaituen artikulurik?

	%
Ez	31
Bai	8
Ez daki	4
Erantzunik ez	56

% 92rentzat ez dago haserre bide izan den edo min eman dion artikulurik. % 8k bakarrik aipatzen dute zerbaite: aipatuena, Juan San Martinek J. Azurmendiri egindako gutuna, eta zenbait gai politiko.

28. Emazu zure eritzia JAKINen monografi sistemari buruz

	%
Orain bezala jarrai	53
Monografiak bai, baina arinago	26
Monografiak bai, baina sakonago	14
Monografiarik ez, artikulua solteak baizik ...	5

Dossier sistemaren onarpena ikusi dugu 19. galderan. Dossier horren tratamenduari buruzko eritzia jaso nahi genuen oraingo galderaren bidez.

Orain artekoarekin bat datozenak dira nagusi: % 53. Monografia hauek arintzera jo beharko litzatekeela uste du askok (% 26); gero ere, behin eta berriz, gurari bera aurkituko dugu.

29. Irakurtzen al duzu normalki?

	%
Monografia	68
Orain eta hemen saila	67
Gure eritziz saila	52
Gaiak saila	60
Liburuak saila	67

% 11 bakarrik dira erantzun ez dutenak. Irakurketa-indizea, aski altua delakoan gaude. Gainera esan dezakegu, ia-ia irakurle osoa dela *Jakin*-eko irakurlea, hots, atalak oro begiratzen dituena. Estimaziorik handiena monografiak, «Orain eta Hemen» sailak eta «Liburuak» sailak dute.

30. Nolako maiztasunez **nahi zenuke aldizkaria?**

	%
Lau hilabetero6
Hiru hilabetero38
Bi hilabetero45

Aldizkariaren oraingo maiztasunarekin ados daude asko.

Bi hilabeterokoa izatea nahiago luke gure abonatuena andana batek. Hori eskatzean, haite, badaki zer eskatzen duen, eta horregatik maiz matizatu egin ohi da eskakizuna: «ekonomia aldetik posible balitz», «errazagoa balitz», «gaiak arinago tratatuz».

Erantzuleetako batek biziki ongi dio: «Baldintza ekonomikoen arabean dijoan gauza dala uste det. Bestalde zenbat eta maizago azaldu orduan da hobe euskal kulturarako».

Bai, maiztasun handiagoaren abantailak biziki ongi ezagutzen ditugu. Hastapenetik adierazi genuen, ongi joanez, bi hilabetero gure publikoaren egotea izango zela gure ametsa. Oraingoz ezindakotzat eman badugu, arrazoiak bi motatakoak dira: ekonomiazkoak eta azpiegiturazkoak.

31. Zein gai proposatuko zeniguke monografia gisa erafailtzeko?

	%
Euskara17
Kultura14
Irakaskuntza11
Herri-arazoak10
Ekonomia9
Historia8
Litetatura7
Energia5
Gizarte-problema4
Politika4
Gaurko arazo nagusiak4
Erljioa2
Antropologia2
Arazo internazionalak2
Zientzia2

Euskarari eta euskal kulturari begirako arazoak aurkitu nahi ditu irakurleak *Jakin*-eko orrietan, hori argi eta garbi dago. Eta, gorago

aipatu bezala, horien barnean euskararen egoera, normalizapena, berreskalduntzea, irakaskintza eta horrelakoak batipat (% 42). Gogoko luke Euskal Herriari beste azterbegi batzuetatik begiratzea ere, hala nola, nazio aldetik, politikatik, ekonomiatik, historiatik (% 31). Dena den, bestelako guraririk ere azaldu dute gure abonatuak, 244 gai aurkezteraino iritsi bait dira.

32. Zer falta zaio aldizkariari?

% 40k ez daki galderari zer erantzun, ez du bapatean hutsunerik autkitzen. % 8k espeski dio, ez zaiola deus falta aldizkariari. Eta aldizkaria beste nolabait antolaturik edo beterik nahi luketenen artean, eskaeta bat nagusiki nabarmentzen da: % 26k arinago nahi luke *Jakin*. Arinago, hots, biziago, alaiago, humore gehiagoz, gatz gehiagoz, irudiak, ilustrazioak, argazkiak, sartuz. «Katxondeo arlotxo» bat ere eskatzen du norbaitek.

Bizitasuna sortzeko, polemikak eta kritikak aldizkarian sartzea eskatzen digute batzuk. Zer esan? Euskal kulturaren esparruan urtetan gabiltzanok ongi dakigu nolako arrakasta duen polemikak. Bide erraz horretatik abiatzeari uko egin diogu, euskal kulturarentzat plataforma sakonagoa, hotzagoa, teknikoagoa, zientifikoagoa, serioagoa ireki nahian. Horren ordaina salatzen zaigun astuntasuna eta aseptikotasuna da agian.

33. Zer sobra zaio aldizkariari?

Aurreko galderaren bestaldea da hau. Erantzunik gabekoen kopurua aurrekoan baino handiagoa da: % 60. Deus kritikagarriak aurkitzen ez dutenak % 15 dira otaingoan. Kopuru bera da zerbait sobra zaiola diotena. Sobren artean, seriotasuna, «Orain eta Hetnen» saila, luzetasuna, astuntasuna, matdultasuna, eta hotrelakoak agertzen dira, eta gehien-gehiena frantses-espainiarazko laburpenak. Zertarako itzulpenak? Esprikazio bat behar du honek, agian. Ez luzatzearren, bigarren aldiko lehen zenbakikoa errepikatuko dugu: «Gure azterketa-moduari begiratzeko, kanpokoek ere leiho tipi bat, besterik ez bada, ukan dezaten; eta batez ere, gainontzeko kultur minoriekin, nolabait bederen, harreman-modu bat sortu nahirik».

Bi hitz bukatzeko

Bihotzez eskertzen ditugu zorionak opatu eta hats berri bat eskaini nahi izan diguten hainbat eta hainbat irakutle. Hona adibide batzu: «Jo hari beretik!», «Jarrai! Zorionak eta milesker». «Aldizkari hobere-netarik da», «Nik ZORION AGURRA damaizuet 25 urtean zutik iraun duzuelako, iraun bakarrik ez, bizkortuz eta indartuz gainera. Bejondai-zuela! Euskal Herrian on handia egiten ari zarete. Zama lepoan hartu eta segi autrera!!», «Oso ondo gazteok, adore eta bide horretatik

jarrai!!!», «Zorionak JAKIN!», «Nire zorion beroenak ospatzen duzuen zilar ezteingatik. Ekin eta jarrai aurtera», «Niretzat ongi, oso ongi dago otain», «Neure iritziz euskal albistaritan egokiena, dudarik gabe hauxe dugu. Arren, ekin eta jarrai lanean».

Hauen ondoan, agresibitate-izpirik ere ez dugu aurkitu erantzunetan.

Erantzunak oro biziki aberatsak, jatorrak eta pentsatuak aurkitu ditugu. Azterketa honetan dena globalki tratatu beharrean aufkitu garenez, badakigu hainbat eta hainbat matizapen eta ñabardura bazterrean utzi ditugula. Besterik da, ordea, Zuzendaritzari dagokionez: Gure abonatuena eritziak, idarokizunak, kritikak, gogotan hartzen ditugu denak, aldizkariaren bide berriak urratzerakoan.

Bistan da eritzien ugaritasun honetan interes oso desberdinak eta maiz kontradiktorioak daudela. Adibidez: batzuk politika gehiago sartzeko eskatzen digute beste batzuk dagoena ere uxatzeko; batzuk Euskal Herriari begirako gaiak aukeratzeko, beste batzuk munduari begira aukera zabalagoa egiteko; batzuk, gaiak sakontzeko, beste batzuk arintzeko. Denei eta bakoitzari jaramon egitea ezinezko da, noski. Baina, halere, inkesta honetan ekintz ildo zenbait markatzen dela uste dugu.

Bidebatez esan nahi dugu aldizkariari buruzko etitzia emateko gure irakurleak ez duela hurrengo inkestaren zain egon beharrik. Zenbaki bakoitzean «Gutunak» saila horretarakoxe bait dago.